

מסורת הש"ס

(א) [לקמן פב:] (ב) [ר"כב:]
(ג) לעיל ז: (ד) [לקמן קלה:]
(ה) [לקמן קמב:] (ו) [לקמן
עא:] (ז) [לעיל ג:] (ח) ז"ל
לרבי עקיבא. רש"ש,
(ט) ונבחיגה ג: הוסף רש"י
לפרש אפרסת טרמוי"א
שעל הריחוס,

תורה אור השלם

1 תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יְהִי בְנִיךָ
תִּשְׁתַּמּוּ לְשָׂרִים בְּכָל
הָאָרֶץ:

גליון הש"ס

גמרא כי חיבי דדרו בה
אבהתי. עי' לקמן על ע"א
ברש"ס ד"ה וכו' זכולה
וצמוס' שם ד"ה האמין:

הגהות הב"ח

(א) גמ' וכל שכן חינון וכו'
ופנימי צמחנה מאי סבור:
(ב) רשב"ם ד"ה ולא וכו'
צפ' ראשון. נ"צ בדק ו' ע"ב:
(ג) ד"ה שניהם צמכר וכו' כי
מתניתין נ"צ פי' כגון מכר לו
את הצור ואת הדות כו':

מוסף רש"י

האחיז שחלקו. ונטל זה
שזה נטמן וזה לדרוס וזיה
אביו רגול להיות לו ליכנס
דרך זו לתוך זו, אין יוכל
לומר דרך זו ענין
ולא סולמות. אם נטל זה
בית וחצר וזה נטל עליה,
אין לו קצוב סתום בחיורו
ש זה נטלנו לענינו (עמ).
ולא חלונות. לעצרה על
קמית אורו (עמ). ולא
אמת המים. להביאה מן
הנהר דרך שדה של זה לתוך
של שם.

מוסף תוספות

א. [יש להקשות] ומאי
שנא מבור דרות דאציג
דמגון קרקעיתא דביתא
נינהו לא מוקמינן כדריה
אי משום דחשיבי ופליג
רשותא לנפשיהו, אי הכי
אגב חצר זמי לא ליתרובן,
ו'אי משום דלאו אורחיהו
למהו ברוב בתים ה'אי לא
אורחיהו למהו ברוב
בתים, אלא שאני בור דרות
דלאו מתשמישי בתיים
נינהו אלא מתשמישי
חצרניה וכו' ואילו
מכחשת ורזיחם ותנור
וכירסי כלהו מתשמישי
בתיים נינהו. די קמא.

הלכה כדברי חכמים. למוכר צעין רעה מוכר: כר' עקיבא. דצעין יפה מוכר (לקמן ע"ה). והכי הויה מסקנא כר' עקיבא דלמך ליה רב הונא לרב נחמן הלכתא כווימיכו דמקריביתו לצבא דרש גלותא דשיבחי דיניי. אמר ליה איפכא. לר' עקיבא צעין רעה ולרבנן צעין יפה. וגמרא הוא דקמפרש דאיפכא רובו חזי רב יוחנן וצוויי אבוי אבא

הוא תני רב ירמיה ומיהו איהו לא
אמר לרב הונא לשון זה איפכא
תנינא שאס היה יודע שאין רב
הונא שונה כמותו לא היה לו
לצמוח דהיינו הך דצין לרב הונא
לכן לרב ירמיה הלכתא דבעין רעה
מוכר: משום הכי לא אמר לך ולא
מיד. דהא את נמי הוה פסקת
הלכתא דבעין רעה מוכר: אזדו
לנעמייהו. לרב צעין רעה ולשמואל
צעין יפה: האחין שחלקו. שניהם
מוכרין זה לזה: אין לן דרך זה
על זה. אם חלקו שני שדות אחד
נטל חציו ואחד נטל פנימי ואין
הפנימי יכול ליכנס לשדהו אלא
דרך חציו בדרך שהיה אצלו נכנס
אין לו לפנימי דרך על חציו משום
דמוכר צעין יפה מוכר ולא שיר
דרך לעצמו וכוון שמכר לו לחציו
חלקו שבחציו צעין יפה מכר לו כל
השדה והדרך ולא שיר לעצמו
במכירה זו כלום והיינו שמואל
לנעמיה דפסק כר' עקיבא דמוכר
צעין יפה מוכר דלגבי פנימי שייך
למימר עין יפה דאע"פ שצריך לפרוח
באיר לא שיר לעצמו את הדרך אבל
גבי חציו לא שיר עין רעה כמה
שאינו נוטן לו את הדרך שהרי
אינו מוכר בשדה זו החציון אלא
לוקח ובלוקח לא שיר עין יפה
אבל בשדה הפנימי הוה הוא מוכר
שמכר לחציו חלקו ובההוא שמכר לא
שיר לעצמו כלום וליכא עין רעה
גביה כלל: ולא חלונות דו'. כנר
מפורשת צ' ראשון ט' : ולא חלונות

כ'ו. ואם ראה לבנות בחצירו כנגד חלון אחיו בונה: **קצעות**. כלומר
 במה שמכר לאחיו דבר הנריך לו כגון דרך ואורה: הכי גרסינן **לריבא**
 ללמוד ממלוקת מחצירתה ומיהו דרך גמרה הוא לומר ואודו לטעמייהו
 לטעמייהו הלכך הוצרך לומר בלשון מירוך **לריבא**: דאי **איסורא ביה**. ד
 ד' כו' וכמו שהיה לבנות דרך בזה גס לי שעל מנת כן חלקתי: **דעת**.
בזה. דר' עקיבא אומר אימא מודי ליה רב לשמאלא דמוכר בעין יפה
ריש גלותא. רב נחמן חתמא דבי נשאה ליה ורגלי במוכר הדריינס לשכר
 חתנאל: זה לפנינו מזה. ודריסת הפנימי על החיצון לרשות הרבים:
 לשני בני אדם אין לו דרך לפנימי על החיצון דכי היכי דלפנימי וצריך
 אפילו לרננין אלא היכא דמכר את הפנימי ועיבד לנעמו את החיצון
 מכר כל החיצון וזהו כל הפנימי ואין לפנימי על החיצון כלום דלא להדידי
 עי' יפה אלל לוקח ורעה אלל מקבל מתנה דלההוא דיהיב ליה ללמוד
 רע לזה וטוב לזה: **מי לא מלי**. בסוף פירקין: **במה דברים אמורים**
 משום דבעין רעה מוכר הני מילי מוכר אלל בנותן מתנה מודו דר' עקיבא
 בעין רעה מוכר גבי נותן מודו דבעין יפה נותן. והלכך הכא לא מביע
 וגבי פנימי שנתן לו במתנה הו' עין יפה אלא אפי' לרבי עקיבא לא
 יש דרך לו לפנימי על החיצון דמוכח מילתא דעיני יפה אללו ופי'
 כ'ו. כללל דמילתא כל תשמישי בית הקבועים מכורין בכלל בית וזהו
 בקרקע: **אלל לא את המפתח**. דמיטלטלא: **המפתח הקבועים**. בקרקע
 הוא ואין מזוין אותו ממקומו: **הקלם**. המפתח כרומי' (א"ש) בלע"ז
 מיטלטלו וזהו נמי תניא בתוספתא ופ"ה ה"א. ובסדר המשנה גרס מכר

מכר את הדלת. דהוי מחובר לבית שהוא מחובר לקרקע וכל מחובר לקרקע הרי הוא בקרקע: איצטוביל. היינו מקום שכבת הרחיים הסדינן שקבוע בקרקע: אבל לא את הקלת

המוכר את הבית פרק רביעי בבא בתרא סה.

חב"י גרים רבינו חננאל ואודו למעמייחו וצריכא. והולך לפרש
וצריכא דלא תקשי והא איפליגו זה חדא זמנא וכן היא
סוגיית הגמרא בכל מקום:

וְאֵל מֶכֶר לֹא אֶת הַתְּנוּרָה וְלֹא אֶת הַכִּיּוֹרִים וְלֹא אֶת הָרִיחִים. לְהֵאֵר
גִּירְסָא אִיירִי בַתְלוּשִׁין דְּהָא קִמְנִי מִכֵּר
אֶת הַמִּכְתָּשֶׁת קְצוּעָה אֲסֵן כֵּן כְּרִבִּי
אֲלִיעֶזֶר דְּגִמְרָא אֲחִיָּא וְאִי תְנוּרָה
וְכִירִים מִחוּבְרִים הֵא רִבִּי אֲלִיעֶזֶר הוּא
דְּאָמַר כֹּל הַמִּחוּבֵּר לְקִרְקַע הֵרִי הוּא
כְּקִרְקַע^א אִי מִנֵּי אוֹמֵר רַשְׁבָּ"א דְּאִיירִי
בַּמִּחוּבֵּר דְּקַמְתִּיּוּ מִחוּבְרִים
כְּדֹאמְרֵינָן (בְּלִיס פ"ה מ"ו) וְגוֹרֵר אֶת
הַטְּפִילָה נֶעַד שִׁיחָן בְּזָרֵךְ אֲזַל אִין
חֲצוּרוֹ חֲשׂוֹב חֲצוֹר תַּדַּע מִדְּמַקְבְּלִי
טוֹמְאָה לִּלְכָךְ לֹא מִכֵּר אֲפִילוֹ לִר' ^א
אֲלִיעֶזֶר תְּנוּרָה וְכִירִים וְיָחִים אֲע"ג
לְדִלְיָדָה מִכֵּר אֶת הַמִּכְתָּשֶׁת וְלִסְפָּרִים
דְּגִרְסֵי מִכֵּר אֶת הַתְּנוּרָה וְכִירִים אֲזַל
לֹא אֶת הָרִיחִים לְרִצִּי לֹמֵר דְּחֲשִׁיד
חִיבּוּרֵן חִיבּוֹר וְלֹא דִמּוֹ לְקַבֵּל טוֹמְאָה
וְחִיבּוּרֵן הָרִיחִים לֹא חֲשִׁיד כּוּלֵי הָאִי
כִּמוֹ שֶׁל תְּנוּרָה וְכִירִים וְאִין לְהַקְשׁוֹת
אֲמַאי נֶקֶט בְּגִמְרָא וְלֹא אֶת הָרִיחִים
כִּיּוֹן דְּאֲפִילוֹ ר' אֲלִיעֶזֶר מוֹדָה
לְלֹא מִכֵּר אֶת הָרִיחִים וְאוֹמֵר רַשְׁבָּ"א
דְּנֶקֶט לְהוֹ מִשּׁוֹם דְּבָעִי לְמִיתַי
וְצוּמֵן שְׁאֵמֵר לִיה הוּא וְכֹל מִה
שֶׁבָּחָו כּוּלָן מִכּוּרִים וְאֲפִילוֹ רִיחִים:
יִימָא

הם במתנה אין להן דרך זה על זה (6) כל שכן חיצון חיצון כמזכר ופנימי במתנה סבור מינה אין לא היא מי לא תנן במה דברים אמורים במזכר את כולן אלמא מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב מתנה בעין יפה יהיב: **מתני'** המזכר את הבית לא את המפתח מזכר את המכתשת קבועה אבל מזכר את האי צטרוכיל אבל לא את הקלת ולא הכירים ה"בזמן שאמר לו הוא וכל מה שבתוכו הרי

הלכה כן: ורז אחר יש להן. דמוכר בעין רעה מוכר ומשייר לעצמו ורז אשי הוא דקמהדר הכי לרבינא דלא אזדו לטעמייהו לגמרי ואין ורבינא אבל הא אמוראי הוא דאייירו בה בהדיא ואמרו לימא אזדו חזין שחלקו: **בבב קאמר רב** דיש להן דרך משום דאמר אחין נידור ענה מעלייתא הכי גבי חלוקת יורשין דכתיב תחת בזמין וגו': **אבל מוכר:** **כלפאק חווסין**. שמואל רב נחמן למדו ריה: **דמכרבינו** אי ידעי ורעה נמשע בכל יום היאך **דיני**. אי נמי דיני כך פירש רבינו **ניהם במכר**. שמכרן ביחד לשני בני אדם או שניהם ביחד במתנה ייהב בעין יפה לחיזון נמי בעין יפה יהב חזין ולא מקרי עין רעה כי מתניחין אבל היבא דלא עיבד לעצמו כלום דכולי עלמא מודו דלוא עינו יפה לוא ורעה לוא: **וכל שכן חיזון במתנה כו'**. דודאי לא תהיה רחיס ליה: **סבור מינה אין** לו דרך. דחזין דלשנים מוכר ונותן אין פלגי רבנן ואמרין דלרין לוקח לוקח דרך אכל מוכר לא דרין יפה ליה ייהב ויהי גם איה דדרך כלמא רבנן דקצירא להו מוכר דרבנן דיש דרך לפנימי על החיזון דגבי חיזון שמכר לו הי עין רעה ליה עין יפה גבי מוכר גבי נותן מיהא איכא עין יפה טפי והלכך חיזון דקא ייהב ליה מתנה: **בראב"י המוכר אם הביע**. סתם: **מכר** וטלטלין אינם מבורין: **אם הולע**. דכל המחובר לקרקע היי הוא ע: **איטרובינ**. עגול שסביב הריחים נרקי"א בלע"ז ודבר קבוע וטלטלת היא: הכי גרסינן לא אם הפסור ולא אם הכיריים. דכל הנך פסור מכר כיריים ולא נהירא ואם אימא דרין לאוקמה במחוברת לקרקע: הרי

דקע: אבל לא את המפתח. דלא הוי כלל מחובר דאי בעי מצי לנוטלה ויוצאת ונכנס
היינו רחיים העליונה שחוזרת דלא הוי מחובר: מכר את התנור ואת הכירים. אם קבועין ב-

עין משפט
נר מצוה

ל א ב ג מ"י פכ"ה מהל'
מכירה הל' ד סמג עשין
פז טוש"ע ח"מ ס' ריד
סעיף ט:
לא ד ד ה מ"י שס הל' ה
וסמג שס טוש"ע שס
סעיף יא:

לעזי רע"י

צ'רקי"א [צירי"א].
מסגרת עץ המקיפה
אבן הריחיים.
טרמוי"א [טרומיא"ה].
אפרכסת (משפך שדרכו
מכניסים חומר לריחיים
וכדומה).

רבינו גרשום

וְכֵן הָיָה אֲחֵרֵי כִּדְבָרֵי
 חֲמִשִּׁים. דְּרָמִי מִכּוֹר בֵּעֵן
 שֶׁנֶּחֱמָה: שְׂמוּאֵל אִפֹּס
 הִלְכֵה כִרְעִי: דָּאֵר בֵּעֵן
 שֶׁנֶּחֱמָה: אֵנָּה אִיפֹסֵא
 תֵּינָא. דְּרַב הֵוָּה אֲדָמֵר
 הִדְלַחֵה חֲתָמִים ס"ל בֵּעֵן
 שֶׁנֶּחֱמָה: שְׂמוּאֵל אִפֹּס
 הִלְכֵה כִרְעִי: דָּאֵר מִכּוֹר
 בֵּעֵן שֶׁנֶּחֱמָה: לֹא אִפֹּס
 קִדְּ מִיָּד. הִדְּרִינוּ כֹּרֵב כִּבְרָא
 בִּנְכִסִּי. הָאֲחִישׁ שְׂמִינִי
 אֲבִירָא: אֵין חָלֹן דִּין
 הָזֶה וְכֵן. הִדְּרִינוּ חֲלִיקִין
 בֵּעֵן שֶׁנֶּחֱמָה: דָּאֵר וְצִרִינִי
 לִיקֻחַ הָזֶה מִזֶּה דִּרְךְ וְגַם
 אֵין חֻקֹּת מִלְּוִתֵּי אֵל
 חֻקֹּת סְלִיחוֹת הִלְזִינָה
 בַּחֲצֵה הָאֵל לְהַעֲלִיתוֹ לִגְנוֹ לֵאמֹר
 אֵין הֵמִישׁ שֶׁלֹּא לֵאמֹר
 בַּחֲלֻקִּי שֶׁלֹּא: וְכֵן אֲמַר
 שֶׁנֶּחֱמָה: דְּסָלִי לִכְשֵׁנוּב קִבָּא
 חֲתָמִיםִים דָּאֵר מִכּוֹר בֵּעֵן
 דָּאֵר אֲשָׁמְעִינוּ. הִלְכֵה
 רַבָּה. בַּחֲמִישִׁי שְׂחָלֹק דִּבְרָא
 וְכֵן דְּבִעֵן רַעָה חֲלִיקִין
 וְיִישׁ חֲלִיקִין. מִשְׁמֵשׁ דְּרִבִּי
 וְיִישׁ חֲלִיקִין וְיִישׁ חֲלִיקִין:
 אֵין בָּהֶם: כִּי מִכּוֹר: אֲפֹסֵר
 שְׂמוּאֵל. הִדְּמִכֹּר בֵּעֵן
 מִכּוֹר אֲבֵל בָּהֶן דָּאֲחִין אִימָא
 מִדּוֹר לֵב לֹרֵב מִכּוֹר: דָּאֲפִי
 הֵם חֲלִיפִין: וְכֵן נִחְמָה
 לְחִלְמִי שְׂמוּאֵל דְּכָרְמִין
 שְׂמוּאֵל הָאֲחִישׁ שְׂחָלֹק וְכֵן
 הָיָה הוּא חֲלִמִיר: דָּאֵר
 לְחִלְמָה כְּחוּרִין. דָּאֲמִירָא
 מִכּוֹר בֵּעֵן שֶׁנֶּחֱמָה: אִפֹּסֵר
 לְחִלְמָה כְּחוּרִיכִי. אֲמִירָא
 מִכּוֹר בֵּעֵן רַעָה מִכּוֹר:
 שְׂרִינָה מִכּוֹר כִּבְרָא וְכֵן
 אֵין לֹהֵם לִקְלִיקִין וְכֵן
 לִקְלִיקִין דִּין שֶׁלֹּא.
 שְׂמִינִי הִדְּמִכֹּר אֵין הֵוָּה
 בֵּעֵן שֶׁנֶּחֱמָה: מִכּוֹר וְיִישׁ:
 שְׂמִינִי שְׂחָלֹק דִּין שֶׁנֶּחֱמָה:
 אֵין מִכְּתָמֵה דִּיעִי מִכְּתָמֵה
 נִחְמָה חֲלִמִיר דְּכָרְמִין נִחְמָה
 כִּסְפִּיא דְּסָרְקִין בִּעֵנִי
 אֵין חֲלִמִיר וְעִמִּי דִּבְכֹּר
 אֵין חֲלִמִיר דִּין שֶׁנֶּחֱמָה:
 כִּלּוֹם אֵין חֲלִמִיר וְעִמִּי
 לְפִנְסִי: חֲצִיר מִכּוֹר וְפִנְסִי
 מִי מִימִי. מִי אֲמִירָ: דָּאֵר
 כֵּן מִנְחָה מִכִּתְבֵּי הַבֵּינִי
 שֶׁנֶּחֱמָה: אֵין לֹא דִין
 אֵין לְפִנְסִי דִין עִקְבִּיא:
 מִי לֹא תֵן בְּרִיא. דָּאֵר
 צִירִי לִיקֻחַ חָלֹן דִּין לְדִבְרִי
 חֲמִשִּׁים: מִכּוֹר. בִּעֵנִי רַעָה
 אֵין בָּלִנּוּת מִנְחָה
 תֵּן אֵין כִּתְלֵה דִּבְעִי: אֵין
 תֵּן חֲכִי נִי לְהָאֵל דִּיבְרִי
 מִנְחָה עִבְרִי שֶׁנֶּחֱמָה:
 לְפִנְסִי דִין שֶׁנֶּחֱמָה:
 אֲפֹסֵר מִכְּתָב אֵין הִבִּית